

บองย้อนหลังผ่านสมอ พลั่ว ขวาน

สมอพลั่วขวานโบราณ

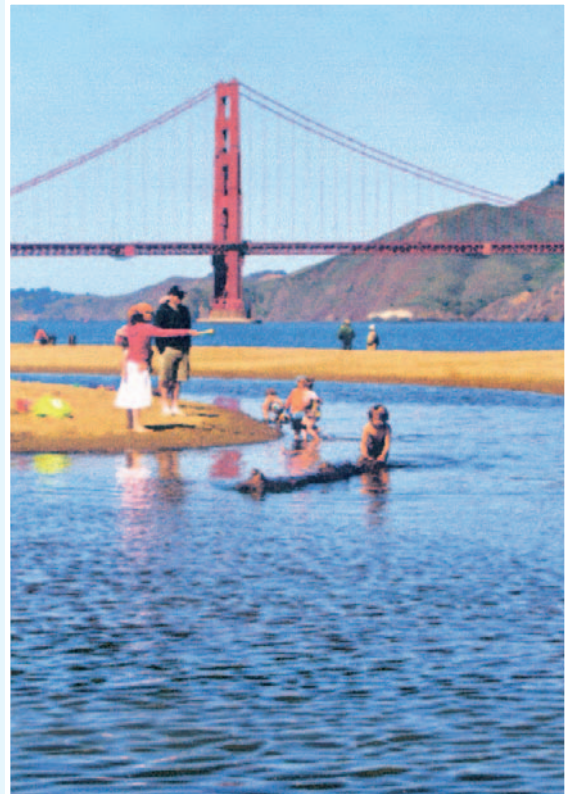
ความในตอนที่แล้ว ผู้เขียนและคณะ นายทหารไทยตั้งใจที่จะเดินทางไปที่ถึงเมือง ซานฟรานซิสโกให้จงได้ ถึงแม้ว่าเราได้มาถึงสนามบิน ทราวีส (Travis Air Force Base) ในยามดึก อ่อนเพลีย จากการเดินทางร่วม ๒๔ ชั่วโมง เครื่องบินขึ้นลง หลายครั้ง หลายสนามบิน เราหลับไปเพียง ห้าชั่วโมงก็ตื่นนอนแต่เช้ามืดของวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๐ (วัน เวลา ที่สหรัฐอเมริกา ซึ่งอยู่หลังเรา ร่วมยี่สิบชั่วโมงเศษ เราลุกขึ้นอาบน้ำแต่งตัวตาม ที่ได้นัดกันไว้ หาอาหารใส่ท้องซึ่งหาได้จากเครื่อง หรือตู้ที่ต้องหยอดเหรียญลงไปตามราคาค้าที่เรา ต้องการ และเมื่อใช้มือกดหลังจากที่เราได้หยอด เหรียญแล้ว ก็จะได้สินค้าหรืออาหารที่ต้องการ ซึ่งมีสตูร็อน ๆ ในกระป๋อง ขนมปิ้งกรอบ ฯลฯ อาหารที่วานีอุ่นๆ นำรับประทาน หลังจากเสร็จธุระ เรื่องปากท้องแล้ว คณะเราซึ่งมีเพียงสามคน ก็ออกเดินทางไปยังสถานีรถเกรย์ฮาวด์ ขึ้นบัตรโดยสารแล้วเราก็ออเวลาที่รถออกเดินทาง เมื่อถึง

ซานฟรานซิสโกยังเข้าอยู่ ร้านรวงยังไม่เปิด ลุงเซยทั้งสามลงจากรถได้ก็ไม่ดูตาม้าตาเรือว่า สถานีรถเกรย์ฮาวด์มีสถานที่ตั้งอยู่ที่ใด พวกกันเดิน จำอ้อๆ ไปเรื่อย ๆ โดยตั้งใจอย่างเดียวว่าวันนี้จะต้องไปรับประทานอาหารที่ไชน่าทาวน์ให้ได้ทั้ง ๆ ที่เพิ่งมาจากเมืองไทย ไม่รู้ว่าอยากอะไรขนาดนั้น อากาศยามเช้าหนาวเย็นอย่างบอกใครเชียว เดินไป ๆ เริ่มปวดซึ่งฉ่องกันแล้ว ร้านรวงก็ยังปิดอยู่ ความที่ปวดมากจึงต้องหาที่ลับตาคนเพื่อปฏิบัติ ภารกิจสำคัญ เผอิญว่าการหลงทาง (ไม่หลง หรอกครับ ความไม่รู้จักเส้นทางต่างหาก) เดินไปถึง ได้สะพานข้ามอ่าว (ไม่ใช่สะพานโกลเด้นเกต หรอกครับ) มาทราบภายหลังว่าเป็นเบย์บริดจ์ รับผิดชอบที่ปลดทุกข์ตามเสาตอม่อสะพาน มองซ้าย มองขวาอย่างดีว่าไม่มีคอป (COP) ตำรวจแน่นะ โชคดีที่ปลอดภัยไปรุ่ง หลังจากเสร็จภารกิจเรียบร้อยแล้ว สบายกายสบายใจมากพอควร ต่างก็เดินต่อไป โดยมุ่งไปไชน่าทาวน์ เราก็ได้พบคนใส่สูทไม่ผูกผ้า

ผูกคอคคนหนึ่งเดินเข้ามาหากลุ่มของเรา ทักทายตามแบบฝรั่งแล้วลงท้ายด้วยขอสตางค์สักควอเตอร์ ซึ่งก็คือยี่สิบห้าเซ็นต์ นึกว่าแน่แค่นั้น ที่แท้ก็ขอทานมะกันนั่นเอง เราคิดว่าประเทศที่เจริญรุ่งเรืองขนาดเป็นประเทศผู้นำโลกคงจะไม่มีขอทาน พอได้สัมผัสชีวิตความเป็นอยู่ของเขาไปนานๆ ก็จะพบว่ามนุษย์ในโลกเรานี้ก็มีหลาย ๆ อย่างที่คล้ายคลึงกัน มีคนรวยก็มีคนจน มีคนดีก็มีคนเลว มีคนปกติดีก็มีคนบ้า สำหรับประเทศที่มีอากาศหนาวเย็น คนจนจะมีความยากลำบากกว่าบ้านเรามากนัก คนจนจะอยู่ในที่อยู่อาศัยที่ไม่มีเครื่องทำความอบอุ่น หนาวมาก ๆ และทนทุกข์ทรมานมาก ๆ บ้านเราก็มีอากาศหนาวในภาคเหนือและในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ก็ยังไม่หนาวเท่าของเขาหรอกครับ เรายังมีคนใจกุศลให้ความช่วยเหลือมอบเสื้อกันหนาวและผ้าห่มกันหนาวให้ มีองค์กรสาธารณกุศลต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือไม่ขาดสาย คนใจบุญใจกุศलयังมีให้พบเห็นได้บ่อย ๆ ผู้ที่มีโอกาสได้ทำกุศลมักจะได้พบกับสิ่งดี ๆ ในชีวิต เมื่อยามยากลำบากก็ไม่อับจนไม่ตกอับ มักได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นให้คลายทุกข์ลงไปได้ ทำบุญทำกุศลไว้เกิดครึ่งชีวิตจะเป็นสุข ไม่ต้องทำมากจนตัวเองลำบาก ทำพอควร แต่ขอให้ทำด้วยความตั้งใจและเต็มใจ กุศลจะส่งผลให้พบแต่สิ่งที่ดีงามในชีวิตนี้

คณะของเราได้เดินต่อไปจนกระทั่งพบผู้คนที่ จะพอลาถนหนทางได้ พอทราบทิศทางก็มุ่งหน้าไปไชน่าทาวน์ แล้วเราก็บรรลุลึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการ ในช่วงวันหยุดยาวที่เรียกว่า long week end ช่วงคริสต์มาสและปีใหม่ ร้านขายสินค้าหลายร้านยังปิดทำการอยู่ แต่ร้านอาหารเงินยังคงเปิดค้าขายเป็นปกติ เราเลือกเข้าไป

ในร้านหนึ่ง ด้วยความเคยชินและไม่รู้ธรรมเนียมของเขา คณะเราก็เดินเข้าไปหาที่นั่งเอง ได้ยินเสียงตามหลังว่า hey!! wait wait!! เราหันไปมองตามเสียงโดยพร้อมเพรียงราวนัดกันไว้ เขากล่าวมาทั้งหมดก็คน เพื่อจัดที่นั่งที่พอเหมาะให้ เราจึงถึงบางอ้อว่าเมื่อเข้าไปในร้านอาหาร ภัตตาคาร ไม่ว่าจีน ฝรั่ง หรือ ร้านอาหารชาติใด ๆ ก็ตาม จะต้องเข้าคิว รอเจ้าหน้าที่ต้อนรับมาจัดการนำไปหาที่นั่งและเป็นไปตามคิว ปัจจุบันนี้บ้านเราก็ได้นำธรรมเนียมนี้มาใช้กันแล้วในภัตตาคารบางแห่ง เมื่อได้ที่นั่งเรียบร้อยแล้ว พนักงานเสิร์ฟก็นำเมนูอาหารมาแจกให้อ่านคนละชุด สักพักหนึ่งเมื่อเราเลือกอาหารแล้ว เขาก็จะมารับออเดอร์ แล้วจดบันทึกไปให้เชฟดำเนินการปรุงอาหารให้ ถ้าเราไม่ทราบชื่ออาหารเป็นภาษาอังกฤษก็สามารถดูจากรูปแล้วชี้ให้ waiter ดู waiter ก็ถามอีกว่า

What would you like to drink? เราก็เกือบพูดขึ้นพร้อมกันว่า beer!! waiter พูดขึ้นด้วยสีหน้าดู ๆ น้ำเสียงกระแทกกระทั้นว่า no beer เล่นเอาพวกเรตกใจว่าทำไมถึงได้จุดันเหมือนสุนัขสำรากออะไรสักอย่าง ในใจของเราก็คิดว่า waiter ผู้นั้นคงจะถูกคุกคนต่างชาติเป็นแน่ จึงแสดงวาทะเหมือนไม่ต้อนรับ เราจึงเปลี่ยนเป็น coke แทน มาทราบในภายหลังว่าตอนเที่ยงเขาจะไม่เสิร์ฟเครื่องดื่มประเภทสุราแต่จะเริ่มได้ในตอนเย็นถึงไม่เกินเที่ยงคืน ใครดื่มเกินเที่ยงคืนก็จะผิดกฎหมายทันที เขาเคร่งครัดในการปฏิบัติตามกฎหมายมาก ก็มีเรื่องโจ๊กเรื่องหนึ่ง คือเพื่อนยังไม่ตัดสินใจเลือกอาหาร กะว่าเมื่อ waiter นำอาหารที่สั่งมาให้ ถ้าหน้าตาดีก็จะได้สั่งตาม เผอิญว่าเกิดชอบใจก้วยเตี๋ยวราดหน้า ซามใหญ่มาก ดูแล้วน่าอร่อย ก็บอก waiter ว่า มีกู (me too) พร้อมกับชี้นิ้วไปที่ก้วยเตี๋ยวราดหน้าซามนั้น waiter อาจมองดูนิ้วที่ชี้ นั้นว่าเป็นสองนิ้ว และได้ยินคำสั่งหรือ order ว่า เป็น me two ก็ไม่ทราบได้ สักพักหนึ่งก็ยกก้วยเตี๋ยวราดหน้าหมูซามโตมาวางตรงหน้าผู้สั่งอาหารท่านั้นทั้งสองซาม อนิจจา อาตมาจะรับประทานเข้าไปหมดได้อย่างไร ซามเดียวก็แน่นท้องแยะแล้ว เตื่อตร้อนผู้ร่วมคณะต้องช่วยกันไม่จนหมดเพราะเสียดายอาหารที่คิดเป็นเงินไทยแล้วแพงมากๆ ย้อนไปตอนที่ waiter นำอาหารมาวางที่โต๊ะอาหาร เมื่อวางเรียบร้อยแล้วเขาจะวางบิลที่โต๊ะอาหารด้วยโดยคว่ำหน้าบิลลง แล้วถามว่า any thing else? เราได้ตอบไปว่า no thanks ในใจเราก็เข้าใจว่าคงจะโกรธที่เราสั่งเบียร์โดยไม่รู้เรื่องกฎหมาย คงจะถูกคุกเราเป็นแน่แท้ เขาจึงได้แสดง

กิริยาเหมือนไม่ต้อนรับ และวางบิลเหมือนขับไล่เรา เรามาทราบภายหลังว่าเป็นธรรมเนียมของร้านอาหารที่ใช้กันทั่วไป อีกเรื่องหนึ่งคือการเสิร์ฟอาหารของเขาไม่นิ่มนวล แทบจะเรียกได้ว่าโยน เพราะเสียงดังของจานอาหารกระทบพื้นโต๊ะอาหารดังมาก ซึ่งในขณะนั้นเราก็ไม่พอใจ ร้านอาหารจีนมีกิริยาการเสิร์ฟอาหารคล้ายกันทั่วไป ในฮ่องกงยิ่งหนักกว่านั้น เขาแจกจานให้ลูกค้าโดยการร่อนไปบนพื้นโต๊ะด้วยความแม่นยำและชำนาญมาก จานจะไปหยุดลงตรงหน้าผู้บริโภคอาหารหรือลูกค้าพอดีพอดี ไม่เลยไปจนตกโต๊ะอาหารหรือโดนลูกค้าได้รับบาดเจ็บ เมื่อเรารับประทานอาหารกันจนอิ่มหน้าสำราญดีแล้ว ได้เรียกพนักงานเสิร์ฟมาเช็คบิลซึ่งเราคิดว่าเหมือนบ้านเรา คือสามารถใช้บริการไปดำเนินการได้ทุกเรื่อง แต่เขาก็บอกให้ไปจ่ายที่แคชเชียร์เอง ราคาอาหารไม่ต้องพูดถึงเพราะแพงมากเมื่อเทียบกับราคาอาหารชนิดเดียวกันที่บ้านของเรา จะไม่แพงได้อย่างไร เงินของเขานึ่งดอลลาร์เทียบเท่าสี่บาทของเรา ถึงแม้จะท้องอืดแต่ใจยังชุ่มมัว ด้วยไม่ทราบขนบธรรมเนียมประเพณีของบ้านเมืองหรือสถานที่ที่เราได้ไปสัมผัสการที่ไม่เคยได้รู้มาก่อนก็เป็นดังนี้แล ชาวต่างชาติที่ไปท่องเที่ยวหรือไปทำธุระใด ๆ ในประเทศอื่นนั้น เขาจะศึกษาจากหนังสือคู่มือท่องเที่ยวหรือจากอินเทอร์เน็ต (สำหรับอินเทอร์เน็ตในระยะเวลา นั้นยังไม่มี) จึงไม่ต้องมีอารมณ์ชุ่มมัวดังเช่นคณะของเราหรือผู้อื่นที่มีได้ศึกษามาก่อนออกเดินทาง

ออกจากร้านอาหารจีนก็ไปช้อปปิ้ง ไม่ได้ซื้อหาอะไรหรอกครับ เป็นวินโดว์ช้อปปิ้งเท่านั้น ซื้ออะไรไม่ลง อาสาตัวไว้ว่าจะไปซื้อของที่มียราคา

สูง ๆ เพื่อหวังผลประโยชน์ ส่วนแบ่งอันมิควรได้จน หนาकारหลายแห่งล้มลง อย่างน่าทุเรศเสียอีก

ค่าแล้ว ร้านต่างๆ เริ่มเปิดไฟฟ้ากัน เราคิดถึง ทางไปที่บัสสะเตชั่น ตอนที่ ลงจากรถบัสก็มิได้ดูตาม้า ตาเรื่อว่าอยู่ที่ถนนอะไร ตัดกับถนนอะไร ก็ถึงคราว ที่จะต้องใช้ปากเป็นเอก

ถูกกว่ามาก ๆ ในพีเอ็กซ์เมื่อเดินทางถึงฟอร์ท เบลัวร์ เวอียีแยร์เรียบร้อยแล้ว เราเดินกันจน บ่ายมาก ๆ เมื่อล้าไปหมดเพราะถนนหนทางเป็น พื้นที่สูงต่ำต่างกัน ไม่กล้าขึ้นรถบัสประจำทาง ไม่กล้าขึ้นเคเบิลคาร์ที่ลือชื่อของเมืองซานฟรานซิสโก ไม่ทราบถนนหนทางที่จะไปดูสะพานโกลเด้นเกต ก่อสร้างข้ามอ่าวที่เป็นสะพานแขวน ซึ่งน่าทึ่งใน ผลสำเร็จของการก่อสร้างในเชิงวิศวกรรมของเขา และเสียดายโอกาสดี ๆ ที่เป็นเพราะไม่ศึกษาอะไร ให้ดีก่อนออกเดินทาง ภายหลังเมื่อมีโอกาสจึงได้ ไปชมอย่างใกล้ชิดคิดว่าเราเป็นลุงเขยจริง ๆ ไม่กล้า เปรียบเทียบว่าเป็นกะเหรี่ยงหรือบ้านนอกคอกนา ใช้คำว่าลุงเขยดีกว่าเพราะเป็นตัวละครในพล นิกร กิมหงวน ที่ไม่กระทบกระทั่งหรือดูถูกใครให้เขา ขำใจ ความจริงกะเหรี่ยงนั้นเขามีวัฒนธรรมที่ดีงาม หลายเรื่อง เขารักธรรมชาติ รักษาป่าไม้ให้อุดม สมบูรณ์ ดีกว่าคนที่ตัดไม้ทำลายป่าเอาพื้นที่ทำไร่ แปลงที่ป่าเป็นโฉนด เอาโฉนดไปจำนองจำนำกับ ธนาคารที่มีพนักงานธนาคารสมรู้ร่วมคิดตีราคาให้

กันละ ถามคนที่เดินสวนมาบางคนก็ไม่ทราบ เผอิญมีอยู่คนหนึ่งบอกว่าให้เดินไปอีกสองบล็อก แล้วเลี้ยวขวาที่มุมถนน แล้วเดินต่อไปอีกสี่บล็อก เราขอบคุณเขาเรียบร้อยแล้วก็เดินไปตามทางที่ ได้รับคำแนะนำ สองบล็อกแรกไม่กระไร พอเป็น ทางราบ อีกสี่บล็อกนั้นทารุณพอควร เพราะเป็น ทางขึ้นเนินเขาที่ลาดชัน ไม่เดินก็ไม่ได้ ต้องแข็งใจ มิฉะนั้นจะไม่มีที่พัก และแล้วเราก็มมาถึงบัสสะเตชั่น จนได้ เลือกรถเกรย์ฮาวด์ที่จะออกเดินทางไปยัง ทราวิสแอร์ฟอสเบส ขึ้นนั่งบนรถได้ก็มีอาการ ตาปรี๊ดด้วยความง่วงและอ่อนเพลีย พอรถออก จากท่าจอด คณะลุงเขยก็หลับ มารู้สึกตัวก็ต่อเมื่อ ถึงท่ารถในทราวิสแอร์ฟอสเบสเรียบร้อยราวตีสี่ครึ่ง ตื่นมาค่อยคุยกันใหม่ นะครับ

บริษัท ธนพรพร ๘๒๘ จำกัด
 ๕๘/๘๙ หมู่บ้าน ป.พาสข ก.บรมราชชนนี
 แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน
 กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐
สนับสนุนการจัดทำนิตยสารทหารช่าง